

ทุกสิ่งเป็น ธรรม ชาติ

พุทธทาสภิกขุ

เห็นความจริงตามที่เป็น
ยอมรับว่าใดๆ ในโลกล้วนเปลี่ยนแปลงเสมอ
ยิ่งยอมรับ กลับยิ่งมีพลัง

ทุกสิ่งเป็นธรรมชาติ.

พุทธทาสภิกขุ

เห็นความจริงตามที่เป็น
ยอมรับ ไต๋ๆ ในโลกล้วนเปลี่ยนแปลงเสมอ

คลิกสั่งซื้อได้ที่นี้

@booktime

เสียงธรรมพุทธทาส

สุขภาพใจ

ทุกสิ่งเป็นธรรมชาติ.

พุทธทาสภิกขุ

พุทธทาสภิกขุ.

ทุกสิ่งเป็นธรรมชาติ.- กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ บั๊ค ไทม์, 2567.
24 หน้า.

1. พุทธศาสนา -- ปาฐกถา. I. ชื่อเรื่อง.

ISBN 978-616-14-0599-1

พิมพ์ครั้งที่ ๑	: ตุลาคม ๒๕๖๗
จัดพิมพ์	: สำนักพิมพ์สุขภาพใจ บริษัท บั๊ค ไทม์ จำกัด
ประธานกรรมการบริหาร	: บัญชา เฉลิมชัยกิจ
กรรมการผู้จัดการ	: ไชยรังสี เฉลิมชัยกิจ
ที่ปรึกษา	: คณิต นนทเปารยะ, สงวนศรี ตริเทพประติมา
บรรณาธิการบริหาร	: วรุตม์ ทองเชื้อ
บรรณาธิการ	: พงศธร ดนัยสวัสดิ์
ออกแบบปก	: KDO Studio
ศิลปกรรม	: รุ่งฤทัย ศรีสุข
ฝ่ายประสานโรงพิมพ์	: สุรินทร์ บุระณา
ฝ่ายขาย	: มนูญชา ศิริวงษ์
ฝ่ายการตลาด	: อัครณัฐ ชุ่มนุ้ม
จัดจำหน่ายโดย	: บริษัท บั๊ค ไทม์ จำกัด ๒๑๔ ซอยพระรามที่ ๒ ซอย ๓๘ บางมด จอมทอง กรุงเทพฯ ๑๐๑๕๐ โทรศัพท์ ๐-๒๔๑๕-๒๖๒๑, ๐-๒๔๑๕-๖๕๐๗

คำปรารภ

เราทุกคนเริ่มต้นใหม่ได้เสมอ ได้ทันที เพราะปัจจุบันคือ ชั่วขณะ หรือ ณ ขณะจิตนั้น เมื่อก้าวผ่านข้างหลังนับเป็นอดีต อีกขณะข้างหน้า คืออนาคต ดังนั้นการตั้งใจทำอะไรใหม่ๆ หรือจะเปลี่ยนแปลง แก้ไข เริ่มต้นทำอะไรต่างๆ ให้ดีกว่าเดิม เราจึงเริ่มต้นได้ทุกขณะ

ชีวิตสามารถตั้งอยู่ได้ไปที่ละขณะจิต

แต่เรามักสะดุดอยู่ที่ว่าเริ่มต้นใหม่นั้น เริ่มอย่างไร เริ่มที่ไหน จะเริ่มจากภายนอก ก็เหมือนว่าจะทำได้ในบางเรื่อง สุดท้ายจะวนกลับมาว่า เริ่มที่ตัวเอง แต่จะเริ่มอย่างไรกันเล่า ท่านพุทธทาสกล่าวขึ้นต้นไว้ในการบรรยายธรรมในวันอาสาฬหบูชา ปี ๒๕๒๓ ที่หินโค้งซึ่งตัดตอนมาจัดพิมพ์ในเล่มนี้ว่า “ต้องศึกษาธรรมชาติภายใน จึงจะรู้จักธรรมชาติภายนอก”

แล้วอะไรกันคือธรรมชาติภายใน เมื่อธรรมชาติตามความคุ้นเคยของเรา มักนึกถึงป่าเขาลำเนาไพร แม่น้ำ ทะเล ธรรมชาติภายในตัวของเราคงมิได้หมายถึงถึงตับ ไต ไส้พุง หัวใจ ม้าม ปอด ท่านพุทธทาสได้ตอบคำถามนี้ว่า เราต้องรู้จักธรรมชาติจริงๆ ใน 4 ความหมาย กล่าวคือ ตัวธรรมชาติ กฎของธรรมชาติ หน้าที่ตามกฎของธรรมชาติ และผลที่เกิดจากการปฏิบัติตามหน้าที่นั้น ซึ่งเราทุกคนต้องทำความรู้จักตามนี้ที่มีอยู่ทั้งภายในตัวเราและภายนอกกรอบตัวเรา

ดังนั้น หากต้องการเริ่มต้น ขอให้เริ่มจากตนเอง และอะไรคือความหมายของการเริ่มจากตัวเอง เล่มนี้จะให้คำตอบที่เป็นทั้งหมดหมาย และแนวทางในการเดินทางจากจุดเริ่มที่ถูกต้อง

สำนักพิมพ์สุภาพใจ

สพ.เพ ฐมา นาลิ อภินิเวสาย^๑

ธรรมทั้งหลายทั้งปวง ไม่ควรเข้าไปยึดมั่นถือมั่น.

^๑ พุทธภาษิต ม.ม. ๑๒/๔๓๔/๔๖๔ (พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับสยามรัฐ)

ทุกสิ่งเป็นธรรมชาติ^๑

ท่านสาธุชน ผู้มีความสนใจในธรรมทั้งหลาย,

การบรรยายประจำวันเสาร์แห่งภาคอาสัพพะบูชา เป็นครั้งที่ ๑๑ ในวันนี้ อาตมาก็ยังคงกล่าวในชุด **ธรรมะคือเรื่องของธรรมชาติ** ต่อไปตามเดิม, แต่จะได้กล่าวโดยห้วนย่อโดยเฉพาะในครั้งนี่ว่า **ต้องศึกษาธรรมชาติภายในจึงจะรู้จักธรรมชาติภายนอก.**

อาตมารู้สึกแล้วว่า ยุวชน นักเรียนมาเป็นอันมาก จะพูดเรื่องนี้ติดต่อกันไปตามลำดับเรื่องที่เคยพูดอยู่นั้น ก็น่าเห็นใจว่า มันเป็นเรื่องที่ฟังยาก แต่จะเปลี่ยนเรื่องสำหรับให้เหมาะแก่นักเรียนก็ทำไม่ได้; ฉะนั้นคงพูดเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติต่อไปตามเดิม. อาตมาก็จะพยายามพูดให้เข้าใจง่ายสำหรับนักเรียนทั่วไป, และนักเรียนทั้งหลายก็จงพยายามที่จะทำความเข้าใจในเรื่องนี้ให้จงได้ด้วย; แม้ว่าจะเป็นเรื่องที่เข้าใจ

^๑ จากหนังสือธรรมโฆษณชื่อ **ธรรมะคือเรื่องของธรรมชาติ** คัดมาเฉพาะการบรรยายครั้งที่ ๑๑ หัวข้อว่า **ต้องศึกษาธรรมชาติภายใน จึงจะรู้จักธรรมชาติภายนอก** บรรยายเมื่อ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๓

ยากสักหน่อย คือเป็นเรื่องธรรมะในขั้นสูง. แต่ถึงอย่างไรก็ดี **ขั้นชื่อว่า ธรรมะแล้ว มันก็ไม่มีอะไรนอกไปจากเรื่องของธรรมชาติ**; ฉะนั้น เราในฐานะที่เป็นนักเรียน เคยเรียนเรื่องธรรมะอื่น ๆ มามากแล้ว ก็มาศึกษาธรรมชาติที่เรียกว่าธรรมะนี้กันดูบ้าง ก็คงจะไม่ยากเกินไป.

ทุกสิ่งเป็นธรรมชาติ.

ปัญหาในปัจจุบันนี้มันมีอยู่ว่า เรารู้จักความหมายของคำว่า ธรรมชาติ ๆ น้อยเกินไป, และมันเป็นภาษาบาลี, เราไม่ได้ศึกษาบาลีอย่างทั่วถึง, เราพูดว่า**ธรรมชาติ** ๆ ตาม ๆ กันมานอกโรงเรียน คือตามที่เราหรือเพื่อนเด็ก ๆ ของเราพูดคำนี้ มีความหมายอย่างไร เราก็พูดกัน อย่างนั้น, เราก็พูดกันมาตั้งแต่เด็ก ๆ มีเด็ก ๆ ด้วยกันเป็นครู สอนคำว่า ธรรมชาติ ให้เรารู้ว่าธรรมะนี้นั้นเป็นอย่างไร มีเท่าไร; แล้วก็มีคำว่า **เหนือธรรมชาติ** หรือ**ผิดจากธรรมชาติ**นี้ยิ่งไปอีกใหญ่. ถ้ายิ่งพูดว่า **ผิดธรรมชาติ**ด้วยแล้ว มันก็ยิ่งผิดมากแหละ **เพราะมันไม่มีอะไรที่จะนอกจากธรรมชาติไปได้**; เพราะฉะนั้น มันจึงไม่มีอะไรที่จะเรียกได้ **ว่ามันผิดธรรมชาติ** เพราะมันไม่มีอะไรที่มันมิใช่ธรรมชาติ, แล้วมันจะผิดธรรมชาติไปได้อย่างไร; **เรื่องโลกุตระก็ดี เรื่องโลกียะก็ดี ล้วนแต่ธรรมชาติทั้งสิ้น.**

เดี๋ยวนี้พวกฝรั่งเขาก็ยอมรับว่า เขาไม่พูดด้วยคำว่าผิดธรรมชาติ หรือเหนือธรรมชาติกันแล้ว; เขายอมรับว่าเคยโง่ เมื่อไม่รู้อะไรเพียงพอ ก็พูดว่า อ้าว, นี่มันผิดธรรมชาติ, นี่เหนือธรรมชาติ เขาเคยพูดว่า “เหนือ ธรรมชาติ” กันมาพักหนึ่ง, เดี๋ยวนี้เขาไม่พูดแล้ว เขาพูดว่า **มันเป็นเรื่อง**

ธรรมะ ๔ ความหมาย ธรรมชาติ ๔ ความหมาย นี่เป็นเรื่องเดียวกัน :
ตัวธรรมชาตินั้นอย่างหนึ่ง,
ตัวกฎของธรรมชาตินั้นอย่างหนึ่ง,
ตัวหน้าที่ตามกฎของธรรมชาตินั้นอย่างหนึ่ง;
ตัวผลเกิดจากหน้าที่ตามกฎของธรรมชาตินั้นอย่างหนึ่ง;
ถ้าเราจะรู้จักดี เราจะต้องศึกษาจากภายใน ซึ่งเป็นเรื่องของตัวเราเอง.

เสียงอ่าน

อักษรใหญ่พิเศษอ่านง่าย

สุภาพใจ

f SukhapabjaiPUB

ทดลองอ่าน

@booktime

AA0364 ศาสนาและปรัชญา

9 786161 405991

www.booktime.co.th

29.-